Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Experienţa unui veteran român în misiuni

Studiu de caz privind reziliența psihosocială și reintegrarea post-militară

Adriana Simona Doca

Economist, asistent social
Cercetător în asistență socială militară
Masterand în Asistență Socială Militară
Universitatea de Vest din Timișoara
Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
E-mail: docasimona@yahoo.com

Rezumat

Prezentul studiul analizează, prin intermediul unui interviu narativ aprofundat, parcursul profesional și experiența subiectivă a unui veteran al Armatei Române participant, în cadrul Forței Internaționale de Asistență și Securitate (ISAF), la două misiuni internaționale în Afganistan (2008 și 2009-2010). Datele calitative rezultate din interviu relevă trei dimensiuni analitice principale: (1) formarea identității profesionale, ca rezultat al specializărilor operaționale distincte (lunetist şi bucătar militar); (2) mecanismele de coping și reziliența psihosocială dezvoltate în teatrele de operații și (3) procesul de tranziție de la viața militară la cea civilă și reintegrarea aferentă după aproape două decenii de carieră militară. Rezultatele subliniază importanța și rolul coeziunii de grup, al pregătirii intensive, punând accent pe suportul instituțional în gestionarea stresului de luptă, creşterea rezilienței psihosociale a militarului, dar și a grupului oferind, în esență, perspective relevante pentru serviciile de asistență socială militară.

Cuvinte-cheie: Armata Română, asistență socială militară, carieră militară, misiuni ISAF, reziliența psihosocială, teatru de operații, reintegrare postmisiune, veteran român.

Abstract

The present study analyzes, through an in-depth narrative interview, the professional career and subjective experience of a veteran of the Romanian Army who participated, within the International Security and Assistance Force (ISAF), in two international missions in Afghanistan (2008 and 2009-2010). The qualitative data resulting from the interview reveal

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

three main analytical dimensions: (1) the formation of professional identity, as a result of distinct operational specializations (sniper and military cook); (2) coping mechanisms and psychosocial resilience developed in theaters of operations and (3) the transition process from military to civilian life and related reintegration after almost two decades of military career. The results underline the importance and role of group cohesion, intensive training, emphasizing institutional support in the management of combat stress, increasing the psychosocial resilience of the military, but also of the group, essentially providing relevant perspectives for military social assistance services.
Keywords: ISAF missions, military career, military social work, post-mission reintegration, psychosocial resilience, Romanian Army, theater of operations.

1. Introducere

Prin aderarea la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), în anul 2004, România a realizat unul dintre cele mai importante demersuri pentru securitatea națională, „relația transatlantică reprezentând liantul strategic care conferă coerenţă și consistență acțiunilor NATO" (Ministerul Afacerilor Externe [MAE], 2021). Astfel, România a devenit un aliat important și de încredere în cadrul Alianței Nord-Atlantice, alături de ceilalți 31 membri.

Înainte de aderarea la NATO, România a participat cu trupe la misiunile externe ale Alianței sau sub egida ONU:

- IFOR – Implementation Force (1995-1996) și SFOR – Stabilization Force (1996-2004), operațiuni conduse de NATO în Bosnia și Herțegovina (Ene, C. 1997);
- KFOR în Kosovo (martie 2000) (Ministerul Apărării Naționale [MApN], 2000);
- OEF (Operation Enduring Freedom) – misiunea din Afganistan, demarată în iunie 2002, pentru ca în 2003 să înregistreze primele două victime în această misiune (Comisarul, 2014);
- Operațiunea Alba în Albania (1997) (United Nations, 1997) precum și în Misiunile ONU în Somalia (iunie 1993 – octombrie 1994), Rwanda (august 1994 – martie 1996) și Angola (1997-1999) (Ministerul Afacerilor Externe [MAE], 2023).

„În primii zece ani de apartenenţă la Alianța Nord-Atlantică, România a participat la operații în Balcanii de Vest, în Afganistan, în Irak şi în nordul Africii. În cadrul acestor misiuni, Armata României a avut o prezenţă materializată într-un număr de 40.000 de militari rotiți în aceste teatre" (Manciu, 2014).

Misiunea din Afganistan (2002-2021) a reprezentat cea mai amplă și mai îndelungată participare externă a Armatei Române după cel de-al doilea război mondial. „În cei 19 ani de participare cu structuri militare în acest teatru de operații, 27 de militari români şi-au pierdut viața în acţiuni de luptă, iar peste 200 au fost răniți" (Cozmei, 2021).

După încheierea misiunii din Afganistan, Armata Română a continuat să fie activă în mai multe operațiuni și misiuni externe sub egida NATO, UE, ONU și OSCE, cu un efectiv maxim de 5.000 de militari conform cu Planul de întrebuințare a forțelor pentru anul 2026, aprobat de CSAT (Crasnea, 2026).

Participarea militarilor români la misiuni externe și expunerea acestora la factori de risc operațional a determinat apariția unor nevoi sistematice de sprijin social, atât pentru personalul militar activ, cât și pentru veterani și familiile acestora. În acest context, recunoașterea tulburărilor psihice asociate serviciului militar, inclusiv tulburarea de stres posttraumatic (PTSD) a fost consolidată în legislația românească prin Legea nr. 168/2020 (Parlamentul României, 2020). Acest demers legislativ a reprezentat un pas esenţial în instituționalizarea sprijinului pentru militari, veterani și familiile acestora, fundamentând dezvoltarea asistenței sociale militare și a cercetării de specialitate, reflectate inclusiv în literatura științifică de profil, precum Revista Română de Asistență Socială Militară, ca spațiu de analiză și consolidare a cunoaşterii aplicate.

Prezentul studiul contribuie la literatura de specialitate prin examinarea, din perspectivă calitativă, a experienței unui veteran român, care a îndeplinit funcții operaționale distincte – lunetist şi bucătar militar – în cadrul aceluiași teatru de operații.

2. Metodologie

2.1. Arhitectura cercetării

Studiul realizat utilizează o abordare calitativă de tip studiu de caz, fundamentată epistemologic pe analiza fenomenologică interpretativă (IPA) (Smith et al., 2009). Astfel,

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Smith (2009, p.11) definește IPA ca fiind „o abordare calitativă a cercetării dedicată examinării modului în care oamenii își dau sens experiențelor majore de viață. […] este fenomenologică prin faptul că se preocupă de explorarea experienței în propriii săi termeni."

Metoda principală de colectare a datelor este interviul narativ semistructurat, care permite participantului să reconstruiască experiența trăită în proprii termeni, facilitând, astfel, accesul la semnificațiile subiective ale evenimentelor descrise.

2.2. Obiectivele cercetării sunt:

1. surprinderea factorilor motivaționali și a formării identității profesionale;
2. analiza strategiilor de coping utilizate în condiții de stres extrem;
3. identificarea nevoilor de asistență psihosocială în procesul de reintegrare postmisiune.

3. Participantul şi contextul operaţional

Intervievatul – caporal (r) Slabu Iulian Virgil (S.I.V.) – este un fost militar profesionist al Armatei Române, înrolat în octombrie 2002 și trecut în rezervă în 2022, după aproape 20 de ani carieră militară. A participat la două misiuni internaționale în Afganistan:

- Misiunea I (2008): desfășurată la FOB Masoud, provincia Zabul, în calitate de lunetist;
- Misiunea II (2009-2010): desfășurată succesiv la FOB Masoud, FOB Mescal și FOB Lagman, în calitate de bucătar militar în cadrul Companiei Logistice.

Notă: FOB (Forward Operating Bases) reprezintă o bază militară avansată utilizată de forțele coaliției în Afganistan. FOB Masoud din provincia Zabul, este situată în sudul Afganistanului, zonă cunoscută cu activitate insurgentă ridicată; FOB Mescal este o bază avansată utilizată pentru securizarea regională prin operații de patrulare și contrainsurgență; FOB Lagman este o bază situată în estul Afganistanului utilizată în operațiuni de stabilizare într-o zonă strategică datorită proximității față de Kabul și rutele insurgente.

4. Analiza datelor

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Analiza a urmărit identificarea temelor recurente prin codificarea tematică inductivă, o abordare exploratorie a datelor calitative în care codurile și temele sunt generate direct din datele colectate, fără utilizarea sau influența unor ipoteze sau cadre teoretice preexistente (Braun & Clarke, 2006). Textul interviului a fost segmentat în unități de sens, grupate ulterior în categorii analitice de ordin superior, corelate cu indicatorii asistenței sociale militare și prezentate în secțiunea de rezultate.

5. Rezultate

5.1. Formarea identității profesionale militare

S.I.V. descrie alegerea carierei militare prin prisma valorilor instituționale internalizate: *„Am ales cariera militară deoarece mi-am dorit să fac parte dintr-o instituție bazată pe disciplină, onoare și responsabilitate."* Această narațiune confirmă modelele teoretice privind socializarea organizațională în instituțiile militare, în care expunerea la norme, disciplină, ritualuri şi experienţe colective contribuie la formarea identității profesionale (Soeters et al., 2003).

Accederea la specializarea de lunetist este descrisă ca rezultat al performanței individuale: *„În urma rezultatelor obținute la instruire și la ședințele de tragere am înaintat un raport pentru a fi selectat în vederea pregătirii specifice această specializări, iar după evaluările necesare, am fost încadrat ca lunetist […]."* Această dinamică reflectă importanța meritului și a performanței, valori caracteristice culturii militare, precum și rolul agenției individuale în construirea traiectoriei profesionale.

Un element de o deosebită relevanță analitivă pentru asistența socială este tranziția spre rolul de bucătar militar în a doua misiune, determinată de *„nevoile operaționale ale unității"*, ilustrând flexibilitatea identitară cerută militarilor din armatele moderne și importanța funcțiilor logistice pentru sustenabilitatea operațiunilor: *„O armată nu poate funcționa eficient fără sprijin logistic. Alimentația influențează direct moralul, capacitatea fizică și nivelul de concentrare al militarilor."*

5.2. Recunoaștere instituțională și validare profesională

Recunoașterea instituțională a fost rezultatul participării veteranului la misiuni internaționale, fiind materializată prin diplome, distincții și aprecieri profesionale bazate pe

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

merit, curaj și profesionalism: *„Pentru participarea la cele două misiuni internaționale mi-au fost conferite medalia NATO și diplome de appreciation care atestă contribuția la îndeplinirea cu succes a misiunilor desfășurate sub comandament aliat."* Aceste forme de recunoaștere depășesc dimensiunea simbolică a recompensei, reprezentând o confirmare a contribuției sale profesionale și a apartenenței la comunitatea militară.

5.3. Misiunea internațională ca experiență de dezvoltare personală și profesională

Din analiza interviului reiese că participarea la misiunile din Afganistan a reprezentat nu doar o provocare operațională, ci și o experiență de dezvoltare personală și profesională: *„Experiența directă oferă o perspectivă complet diferită față de cea pe care o ai înainte de plecare"*; *„Prin profesionalism, respect, sinceritate și experiențele trăite împreună atât în timpul pregătirii, cât și al misiunilor… valorile și experiențele dobândite au rămas parte din viața mea."*

Expunerea la un mediu caracterizat de risc, responsabilitate și incertitudine a contribuuit la dezvoltarea unor competențe precum autocontrolul, adaptabilitatea și capacitatea de a lua decizii în condiții de stres: *„Răbdarea, autocontrolul, disciplina, atenția la detalii și capacitatea de a lua decizii corecte sub presiune. Un lunetist trebuie să fie calm, echilibrat și foarte bine pregătit profesional."*

Aceste constatări sunt în concordanţă cu literatura de specialitate care arată că experiențele operaționale pot contribui la consolidarea resurselor psihologice, dezvoltarea rezilienței și apariția unor mecanisme adaptive durabile (Bartone, 2006; Tedeschi & Calhoun, 2004). De altfel, Habib et al. (2018), în cadrul unei analize tematice a experiențelor de creştere posttraumatică (PTG), au identificat șase teme în rândul personalului militar și al veteranilor: aprecierea pentru viață, reevaluarea simțului scopului, îmbunătățirea trăsăturilor umane personale, crearea de legături și conectarea cu ceilalți, integrarea în societate, mândria de moştenirea proprie și sentimentul de valoare pentru societate.

5.4. Reziliența psihosocială și mecanismele de coping în teatrele de operații

Din analiza narativă se identifică mai multe strategii de coping adaptive. Astfel, prima misiune (2008) a reprezentat primul contact direct al participantului cu riscurile inerente din teatrul de operații – mortalitatea combatantă: *„am pierdut camarazi şi am avut colegi*

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

răniți." Această expunere traumatică este procesată retroactiv prin ancorare în valorile profesionale și în solidaritatea de grup, factori esențiali în creșterea coeziunii și a rezilienței: *„Prin pregătire, respectarea procedurilor și încrederea în colegi. Antrenamentele repetate înaintea misiunii au creat reflexele necesare pentru a acționa eficient chiar și în situații dificile."*

5.5. Coeziunea de grup – factor protector central în mediul militar

Rezultatele cercetărilor realizate de Griffith (2009) indică faptul că „experiența soldaților în ceea ce privește conducerea unității de sprijin și relațiile de cooperare între colegi le consolidează identificarea cu unitatea, reduc probabilitatea ca aceștia să părăsească armata și le sporesc percepțiile asupra pregătirii de luptă."

Analiza narativă prezentată validează aceste cercetări și evidențiază faptul că sprijinul reciproc, încrederea interpersonală și identificarea cu unitatea au funcționat ca mecanisme de protecție psihosocială, contribuind la adaptarea eficientă a intervievatului: *„încredere totală în colegi și disponibilitatea de a te sprijini reciproc indiferent de situație"*, subliniind totodată și rolul repetiției în gestionarea stresului de luptă: *„Antrenamentele repetate înaintea misiunii au creat reflexele necesare pentru a acționa eficient chiar și în situații dificile."*

6. Intervenția multidisciplinară. Rolul asistentului social militar vs. suportul psihologic

Participantul a beneficiat de suport psihologic instituțional după prima sa misiune: *„la revenirea în unitatea de tancuri am participat la ședințe ținute de psihologul unității."* Totuși, pentru o analiză corectă în sfera asistenței sociale militare, este obligatoriu să delimităm competențele clinice de cele sociale. Trebuie punctat și faptul că în Armata Română nu există specialitatea de asistent social militar, după cum este ea definită în sistemele euro-atlantice (cum ar fi modelul Military Social Work din SUA sau Marea Britanie). În lipsa unui corp profesional de asistenți sociali militari în structurile combatante sau logistice, atribuțiile specifice managementului de caz social sunt deseori dispersate.

7. Tranziția și reintegrarea post-militară

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Procesul de trecere în rezervă în 2022, după aproape două decenii în serviciul militar, este descris de intervievat ca o „schimbare importantă", accentuând faptul că *„valorile și experiențele dobândite au rămas parte din viața mea"* în special *„disciplina, respectul, responsabilitatea, integritatea și perseverența."* Această continuitate indentitară sugerează un nivel ridicat de adaptabilitate și o valorizare funcțională a experienței militare în procesul de tranziție către viața civilă.

Dimensiunea relațională formată de-a lungul a două decenii în mediul militar poate genera un sentiment de gol, poate chiar predominant, reflectat în următoarea afirmație: *„[Îmi lipsesc] Camaraderia, spiritul de echipă și sentimentul că faci parte dintr-o structură unită de un scop comun."* Această experiență poate fi interpretată ca o manifestare a pierderii sentimentului de apartelență și a camaraderiei specifice culturii militare, fenomene frecvent raportate de veterani în perioada de tranziție către viața civilă (Sachdev & Dixit, 2024). Existența acestei dimensiuni evidențiază necesitatea unor rețele de suport comunitar pentru veterani.

8. Discuții

Datele prezentate confirmă și nuanțează câteva direcții din literatura de specialitate. În primul rând, pregătirea intensivă înainte de misiune poate fi un factor de protecție psihologică, reducând impactul stresului operațional militar și facilitând funcționarea adaptivă în condiții de risc. O astfel de pregătire contribuie la creșterea rezilienței militarilor, cu efecte semnificative atât la nivel individual, cât și de grup (Bartone, 2006). În al doilea rând, un nivel ridicat de coeziune este asociat cu o capacitate mai mare de adaptare la stresul operațional și cu o reducere a vulnerabilității la simptomele asociate tulburării de stres posttraumatic (Siebold, 2007; Cohen and Wills, 1985; Brailey et al., 2007)

Referitor la reintegrarea postmisiune, cazul prezentat evidențiază faptul că durata serviciului militar și internalizarea profundă a valorilor militare pot funcționa atât ca resurse valide de reziliență, cât și ca factori de risc pentru adaptarea la viața civilă, îndeosebi prin dificultatea replicării nivelului de coeziune experimentat în mediul militar.

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

9. Concluzii

Prezentul studiu oferă o perspectivă calitativă valoroasă asupra experienței unui veteran român participant la misiuni internaționale, cu implicații directe pentru practica asistenței sociale militare. Principalele concluzii vizează: (1) rolul esențial al pregătirii și coeziunii de grup ca factori de reziliență psihosocială; (2) importanța suportului psihologic instituțional postmisiune; (3) necesitatea unor programe de tranziție adaptate specificului cultural și identitar al veteranilor.

Rezultatele evidențiază, totodată, relevanța asistenței sociale militare în identificarea și gestionarea nevoilor psihosociale ale militarilor și veteranilor, precum și dezvoltarea unor mecanisme de sprijin destinate facilitării reintegrării familiale. În acest sens, asistența socială militară poate contribui la consolidarea rezilienței individuale și familiale, la prevenirea izolării sociale și la susținerea procesului de adaptare la viața civilă după încheierea carierei militare.

Limitele studiului rezidă în caracterul monografic al cazului și în datele autoraportate, care pot fi supuse unor distorsiuni retrospective. Cercetările viitoare ar putea extinde analiza la eșantioane mai largi de veterani și ar putea integra perspective comparative între diferitele specializări militare, contribuind astfel la dezvoltarea cunoașterii și a intervențiilor specifice domeniului asistenței sociale militare.

Bibliografie

Bartone, P. T. (2006). Resilience under military operational stress: Can leaders influence hardiness? *Military Psychology*, 18(Suppl.), S131-S148. https://doi.org/10.1207/s15327876mp1803s_10

Brailey, K., Vasterling, J. J., Proctor, S. P., Constans, J. I., & Friedman, M. J. (2007). PTSD symptoms, life events, and unit cohesion in U.S. soldiers: Baseline findings from the neurocognition deployment health study. *Journal of Traumatic Stress*, 20(4), 495–503. https://doi.org/10.1002/jts.20234

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Cohen, S. & Wills, T. A. (1985). Stress, social support, and the buffering hypothesis. *Psychological Bulletin*, 98(2), 310–357. https://doi.org/10.1037/0033-2909.98.2.310

Comisarul. (2014, 3 aprilie). Analiză: Ce a câștigat România în 10 ani de NATO. https://www.comisarul.ro/politic/analiza-ce-a-castigat-romania-in-10-ani-de-nato_6231.html

Crasnea, I. (2026, 4 ianuarie). România va trimite până la 5.000 de militari în misiunile și operațiile externe din 2026. *Libertatea*. https://www.libertatea.ro/stiri/romania-va-trimite-pana-la-5-000-de-militari-in-misiunile-si-operatiile-externe-din-2026-5571142

Ene, C. (1997). România sets its sights on NATO membership. *Nato Review*. Berlin Information – center for Transatlantic Security. https://www.bits.de/NRANEU/docs/Ene.htm

Griffith, J. (2009). Multilevel analysis of cohesion's relation to stress, well-being, identification, disintegration, and perceived combat readiness. *Military Psychology*, 14(3), 217-239. https://doi.org/10.1207/S15327876MP1403_3

Habib, A., Stevelink, S. A. M., Greenberg, N., & Williamson, V. (2018). Post-traumatic growth in (ex-) military personnel: Systematic review and qualitative synthesis. *Occupational Medicine*, 68(9), 617–625. https://doi.org/10.1093/occmed/kqy140

Manciu, A. (2014, 30 martie). Cronologie: 26 de militari români şi-au pierdut viaţa în urma misiunilor României în cadrul NATO. *Mediafax*. https://www.mediafax.ro/social/cronologie-26-de-militari-romani-si-au-pierdut-viata-in-urma-misiunilor-romaniei-in-cadrul-nato-12360933

Ministerul Afacerilor Externe (2023, iulie). Relatii bilaterale. Republica Angola. https://www.mae.ro/bilateral-relations/1809

Ministerul Afacerilor Externe. (2021). România și NATO. https://www.mae.ro/node/46982

Ministerul Apărării Naționale. (2000). Misiunea KFOR/NATO – Kosovo (martie 2000–în desfășurare). https://www.mapn.ro/evenimente/uploads/pdf/20090401_164527_6765245631ff8aeaeb04e6879bd95958.pdf

Parlamentul României. (2020). Legea nr. 168 din 7 august 2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat. https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/228752

Sachdev, S. & Dixit, S. (2024). Military to civilian cultural transition experiences of retired military personnel: A systematic meta-synthesis. *Military Psychology*, 36(6), 579–592. https://doi.org/10.1080/08995605.2023.2237835

Siebold, G. L. (2007). The essence of military group cohesion. *Armed Forces & Society*, 33(2), 286–295. https://doi.org/10.1177/0095327X06294173

Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative Phenomenological Analysis: Theory, Method and Research*. Sage.

Soeters, J., Winslow, D., & Weibull, A. (2003). Military culture. În G. Caforio (Ed.), *Handbook of the sociology of the military* (pp. 237-254). Kluwer Academic Publishers.

Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (2004). Posttraumatic growth: Conceptual foundations and empirical evidence. *Psychological Inquiry*, 15(1), 1–18. https://doi.org/10.1207/s15327965pli1501_01

United Nations. (1997, April 30). Press conference on Albania. UN Meetings Coverage and Press Releases. https://press.un.org/en/1997/19970430.albania.html

Anexă – Interviu aprofundat

Întrebare: Pentru început, vă rugăm să le oferiți cititorilor Revistei Române de Asistență Socială Militară o scurtă prezentare a parcursului dumneavoastră militar. Care considerați că au fost cele mai importante etape ale carierei dumneavoastră?

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Răspuns: Mă numesc Slabu Iulian Virgil și m-am înrolat în Armata României în luna octombrie 2002, în cadrul Batalionului xxx Tancuri, unde am fost încadrat în specialitatea de ochitor-încărcător tanc. Încă de la început am înțeles că viața militară presupune disciplină, responsabilitate și dorința permanentă de perfecționare.

În anul 2007 am început pregătirea pentru participarea la prima mea misiune internațională în Afganistan, în cadrul Batalionului […] Infanterie Mecanizată „Sfântul Andrei" Galați.

După aproximativ trei luni de instruire intensivă, în ianuarie 2008 am fost dislocat în provincia Zabul, la FOB Masoud. Am făcut parte din Compania X, Plutonul Y și am îndeplinit funcția de lunetist, având în dotare pușca semiautomată cu lunetă PSL model […].

În cadrul acestei misiuni am executat misiuni de recunoaștere, observare, escortă, securizare și sprijin pentru acțiuni umanitare desfășurate în zona de responsabilitate.

În anul 2009 am urmat pregătirea pentru cea de-a doua misiune externă în cadrul Batalionului […] Infanterie Mecanizată „Căpitan Valter Mărăcineanu" din Focșani. În luna iulie 2009 am fost dislocat din nou în Afganistan, provincia Zabul, activând în FOB Masoud, FOB Mescal și FOB Lagman până în ianuarie 2010.

În această misiune am făcut parte din Compania Logistică și am îndeplinit funcția de bucătar militar, având ca armament individual pușca automată calibru 5,45 mm, cuțitul de bucătar și polonicul.

Pentru participarea la cele două misiuni internaționale mi-au fost conferite Medalia NATO și diplome de apreciere care atestă contribuția la îndeplinirea cu succes a misiunilor desfășurate sub comandament aliat.

În anul 2022 am trecut în rezervă, după aproape 20 de ani de serviciu militar, perioadă în care am avut onoarea de a-mi servi țara atât în garnizoană și în misiuni naționale, cât și în teatrul de operații din Afganistan, alături de profesioniști de excepție care mi-au marcat parcursul militar și uman.

Despre cariera militară

Întrebare: Cum ați ales cariera militară și ce v-a motivat să vă înrolați?

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Răspuns: Am ales cariera militară deoarece mi-am dorit să fac parte dintr-o instituție bazată pe disciplină, onoare și responsabilitate. M-a atras ideea de a-mi servi țara și de a contribui la siguranța comunității din care fac parte.

Întrebare: Care au fost cele mai importante etape ale pregătirii dumneavoastră militare?

Răspuns: Pregătirea de bază din perioada înrolării a reprezentat fundamentul formării mele. Ulterior, cele mai importante etape au fost tragerile cu muniție reală în poligoanele din țară și pregătirile pentru cele două misiuni din Afganistan, fiecare desfășurată pe parcursul a aproximativ patru luni, cu accent pe tactică, rezistență fizică, proceduri operaționale și cooperare în cadrul structurilor NATO.

Întrebare: Cum ați ajuns să ocupați rolul de lunetist în 2008?

Răspuns: În urma rezultatelor obținute la instruire și la ședințele de tragere am înaintat un raport pentru a fi selectat în vederea pregătirii specifice acestei specializări, iar după evaluările necesare, am fost încadrat ca lunetist […].

Întrebare: Ce calități considerați esențiale pentru un lunetist?

Răspuns: Răbdarea, autocontrolul, disciplina, atenția la detalii și capacitatea de a lua decizii corecte sub presiune. Un lunetist trebuie să fie calm, echilibrat și foarte bine pregătit profesional.

Întrebare: Care au fost cele mai dificile provocări pe care le-ați întâlnit în această funcție?

Răspuns: Menținerea concentrării pe perioade foarte lungi, condițiile climatice dificile din Afganistan și responsabilitatea permanentă de a proteja colegii și de a Corobora informații precise pentru îndeplinirea misiunii.

Despre experiența de lunetist

Întrebare: Cum arată o zi obișnuită pentru un lunetist într-o zonă de operații?

Răspuns: Ziua începea cu verificarea armamentului și a echipamentului, analiza informațiilor primite și pregătirea pentru misiune. În funcție de ordinele primite, executam activități de observare, recunoaștere, securizare sau escortă. O mare parte a activității era dedicată supravegherii și colectării informațiilor.

Întrebare: Ce rol joacă răbdarea și disciplina în această specializare?

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Răspuns: Au un rol esențial. Există situații în care trebuie să rămâi concentrat și vigilent ore întregi fără a-ți pierde atenția. Disciplina și răbdarea fac diferența între succes și eșec.

Întrebare: Există o misiune care v-a rămas întipărită în memorie? De ce?

Răspuns: Îmi amintesc în special misiunile de escortă și securizare desfășurate în provincia Zabul. Responsabilitatea era foarte mare deoarece siguranța întregii echipe depindea de atenția și profesionalismul fiecărui militar.

Întrebare: Cum gestionați stresul și presiunea în situații de luptă?

Răspuns: Prin pregătire, respectarea procedurilor și încrederea în colegi. Antrenamentele repetate înaintea misiunii au creat reflexele necesare pentru a acționa eficient chiar și în situații dificile.

Întrebare: Ce lecții ați învățat ca lunetist și v-au fost utile ulterior în carieră?

Răspuns: Am învățat să analizez rapid situațiile, să acord atenție detaliilor și să rămân calm în momente tensionate. Aceste lecții mi-au fost utile în toate funcțiile pe care le-am ocupat ulterior.

Despre trecerea la rolul de bucătar militar

Întrebare: Cum ați ajuns să lucrați ca bucătar militar în 2009?

Răspuns: În urma nevoilor operaționale ale unității am fost încadrat în Compania Logistică și am îndeplinit funcția de bucătar militar în timpul celei de-a doua misiuni din Afganistan.

Întrebare: Ce diferențe majore există între cele două roluri?

Răspuns: Ca lunetist participam direct la componenta operațională. Ca bucătar militar, responsabilitatea era să asigur hrana necesară militarilor pentru ca aceștia să își poată îndeplini misiunile în cele mai bune condiții. Sunt roluri diferite, dar la fel de importante.

Întrebare: De ce este importantă activitatea logistică și alimentația pentru succesul unei misiuni?

Răspuns: O armată nu poate funcționa eficient fără sprijin logistic. Alimentația influențează direct moralul, capacitatea fizică și nivelul de concentrare al militarilor.

Întrebare: Cum se organizează hrănirea militarilor în condiții de teren?

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Răspuns: Totul se bazează pe planificare, aprovizionare și gestionarea eficientă a resurselor disponibile. În condiții de teren este necesară adaptarea permanentă la situația din zona de operații.

Întrebare: A existat o situație în care activitatea dumneavoastră ca bucătar a avut un impact deosebit asupra moralului trupelor?

Răspuns: Da. După perioade solicitante de activitate, o masă caldă și bine pregătită avea un efect vizibil asupra moralului militarilor și contribuia la menținerea spiritului de echipă.

Despre misiunile de luptă

Întrebare: La câte misiuni externe ați participat și în ce zone?

Răspuns: Am participat la două misiuni externe în Afganistan, ambele în provincia Zabul. Prima s-a desfășurat în FOB Masoud, iar cea de-a doua în FOB Masoud, FOB Mescal și FOB Lagman.

Care a fost cea mai dificilă misiune din punct de vedere profesional?

Prima misiune din 2008 a fost cea mai dificilă deoarece a reprezentat primul contact direct cu realitatea unui teatru de operații, unde am pierdut camarazi și am avut colegi răniți.

Ce v-a impresionat cel mai mult în timpul desfășurării operațiilor?

Răspuns: Profesionalismul militarilor și modul în care oameni din diferite țări colaborau pentru îndeplinirea acelorași obiective, restabilirea păcii.

Întrebare: Cum se organizează hrănirea militarilor în condiții de teren?

Răspuns: Totul se bazează pe planificare, aprovizionare și gestionarea eficientă a resurselor disponibile. În condiții de teren este necesară adaptarea permanentă la situația din zona de operații.

Întrebare: Cum se schimbă percepția asupra războiului după participarea la misiuni reale?

Răspuns: Înțelegi mult mai bine consecințele conflictelor și importanța stabilității și a păcii. Experiența directă oferă o perspectivă complet diferită față de cea pe care o ai înainte de plecare..

Întrebare: Care sunt cele mai importante lecții pe care le-ați învățat în teatrele de operații?

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Răspuns: Importanța pregătirii, adaptabilității, disciplinei și muncii în echipă. Nicio misiune nu poate fi îndeplinită cu succes de o singură persoană.

Despre camaraderie și leadership

Întrebare: Ce înseamnă camaraderia într-o unitate militară aflată în misiune?

Răspuns: Înseamnă încredere totală în colegi și disponibilitatea de a te sprijini reciproc indiferent de situație.

Întrebare: Cum se construiește încrederea între membrii unei echipe?

Răspuns: Prin profesionalism, respect, sinceritate și experiențele trăite împreună atât în timpul pregătirii, cât și al misiunilor.

Întrebare: Ați avut mentori care v-au influențat cariera?

Da. Am avut comandanți (locotenent T., căpitan F. R., maior T. R. și căpitan V. R.), dar și colegi experimentați care mi-au oferit exemple de profesionalism și leadership.

Întrebare: Cum se organizează hrănirea militarilor în condiții de teren?

Răspuns: Totul se bazează pe planificare, aprovizionare și gestionarea eficientă a resurselor disponibile. În condiții de teren este necesară adaptarea permanentă la situația din zona de operații.

Întrebare: Ce sfat le-ați oferi tinerilor militari aflați la început de drum?

Răspuns: Să trateze fiecare zi de instruire cu maximă seriozitate, să fie disciplinați și să nu înceteze niciodată să învețe.

Despre viața în rezervă

Întrebare: Cum a fost tranziția de la viața militară activă la statutul de rezervist?

Răspuns: A fost o schimbare importantă după două decenii de activitate militară, însă valorile și experiențele dobândite au rămas parte din viața mea.

Întrebare: Ce sfat le-ați oferi tinerilor militari aflați la început de drum?

Răspuns: Să trateze fiecare zi de instruire cu maximă seriozitate, să fie disciplinați și să nu înceteze niciodată să învețe.

Întrebare: Ce aspecte ale vieții militare vă lipsesc cel mai mult?

Răspuns: Camaraderia, spiritul de echipă și sentimentul că faci parte dintr-o structură unită de un scop comun..

Revista Română de Asistență Socială Militară
Romanian Journal of Military Social Work (RJMSW)
Revue roumaine d'assistance sociale militaire (RRASM)
ISSN: 3120-2179
Vol. 1, Nr. 2, aprilie - iunie 2026
https://rrasm.ro/ redactie@rrasm.ro

Întrebare: Cum priviți evoluția armatei față de perioada în care erați în activitate?

Răspuns: Consider că armata s-a modernizat semnificativ atât din punct de vedere tehnologic, cât și al pregătirii personalului.

Întrebare: Ce valori dobândite în armată vă ghidează și astăzi?

Disciplina, respectul, responsabilitatea, integritatea și perseverența.

Întrebări personale și de reflecție

Întrebare: Care este momentul din cariera militară de care sunteți cel mai mândru?

Răspuns: Participarea la cele două misiuni din Afganistan și faptul că mi-am îndeplinit atribuțiile cu profesionalism, reprezentând cu onoare Armata României.

Întrebare: Dacă ați putea transmite un singur mesaj generațiilor viitoare de militari, care ar fi acela?

Răspuns: Să își servească țara cu onoare, să își respecte colegii și să înțeleagă că succesul unei misiuni este rezultatul muncii întregii echipe.

Întrebare: Cum v-au schimbat misiunile de luptă ca om?

Răspuns: M-au făcut mai matur, mai responsabil și mai conștient de importanța fiecărei decizii și a fiecărei vieți omenești.

Întrebare: Ce înseamnă pentru dumneavoastră serviciul militar și sacrificiul?

Răspuns: Serviciul militar înseamnă datorie, onoare și responsabilitate față de țară. Sacrificiul înseamnă disponibilitatea de a pune misiunea, colegii și interesul general înaintea confortului personal atunci când situația o cere.

Întrebare: În timpul misiunilor sau după revenirea la viața civilă ati avut nevoie de asistență ?

Răspuns: După prima misiune în Afganistan, la revenirea în unitatea de tancuri am participat la ședințe ținute de phihologul unității.